

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Páris Edeou*
 Cím: *Az új Lipótváros új házai*

Forrás: *Pesti Napló*

Bp. (Hely) 1930. I. 12. (Idő) (Köt. v. füz.) (

Osztályozás

Tárgy 725.091

Hely

Idő "1930"

Személy

Az új Lipótváros új házai

Hol épültek az új házak? — Az új városrész fejlődése tovább tart

Az új Lipótváros fejlődését akkor láthatjuk igazán, ha az új házak születését kísérjük figyelemmel.

Ezen a területen 1926 előtt is épültek házak, de csak az azóta épült házakat soroljuk fel. Azelőtt szörvényes volt az építkezés, 1926 óta azonban rendszeres. Legfeljebb 1925 végéről a Pannónia uca 23. számú házat vehetjük ide, azonban ez is még csak földszintes lakóház.

1926-ban a következő házak épültek:

Tulajdonos neve:	A ház helye:	Az épület neve:
Székesfőváros	Váci út 1477/4.	3 darab 4 és 5 emeletes bérház
Népjóléti minisztérium	Sziget uca 24.	3 emeletes bérház
Népjóléti minisztérium	Visegrádi u. 34.	3 emeletes bérház
Jakab István és Hegedüs Gyula	Csanádi uca 38.	üzletház
Tarján Aladár és ifj. Walla József Rt.	Hollán u. 11.	4 emeletes bérház
Rórpalota Rt.	Pannónia u. 22/a.	4 emeletes bérház
Dr. Farkas Samu	Tátra uca 12.	5 emeletes bérház

Az első évben tehát épült egy üzletház, két háromemeletes, négy négyemeletes, két ötemeletes, tehát összesen kilenc ház.

1927-ben a következő házak épültek:

Agoston Manó	Visegrádi u. 35.	5 emeletes bérház
Menczer Oszkárné	Visegrádi u. 39.	5 emeletes bérház
Népjóléti minisztérium	Visegrádi u. 1278.	3 emeletes bérház
Beczközi Bíró Henrik	Ügynök uca 32.	4 emeletes bérház
Beczközi Bíró Hen-		

Heisler Ignácné	Csanádi uca 5. Pannónia u. és Sziget u. sarok	4 emeletes bérház
Frey Kálmán és neje	Pannónia u. 2/c.	4 emeletes bérház
Bock Sándorné	Pannónia és Sziget uca sarok	4 emeletes bérház
Szöke Imre és Társai	Pannónia u. 8/a.	4 emeletes bérház
Hoffmann Benedek Népjóléti minisztérium	Pannónia u. 2/b.	5 emeletes bérház
Hoffstaedter Béla Star Építő Rt.	Pannónia u. 1240. Csáky uca 37.	3 emeletes bérház
Réti Benő	Csáky uca 31.	5 emeletes bérház
Farkas Samu és Antal	Ügynök u. 2-6.	4 emeletes bérház
Engel Ármir Székesfőváros	Tátra uca 12.	4 emeletes bérház
	Tátra uca 5/c.	1 emeletes bérház
	Kárpát uca 13.	3 darab 3 emeletes bérház

Ebben az évben tehát épült egy egyemeletes, öt hatemeletes, hét négyemeletes, hat ötemeletes bérház, tehát összesen 19 ház.

1928-ban a következő házak épültek:

Schwitzer Lipót és Timár Sándor	Csáky és Korall uca sarok	5 emeletes bérház
Freudiger Károly	Korall uca 5.	átalakítás
Korall- és Pannónia ucaai Ingatlan Rt.	Pannónia és Korall u. sarok	4 emeletes bérház
Fodor Adolf és neje	Pozsonyi út 19.	2 darab 4 emeletes bérház
Delmár Béla és neje	Pannónia u. 17.	5 emeletes bérház
Spitzer Salamon és neje	Pannónia u. 22/c.	3 emeletes bérház
Üzv. Oblath Rezsóné		

Brünauer Endre és Síposné	Pozsonyi út 11.	5 emeletes bérház
Meggyes Alajos	Tátra uca 5.	4 emeletes bérház
Gözl Miksné	Tátra uca 12/b.	5 emeletes bérház
Gróf Teleki Józsefné	Váci út 16.	6 emeletes bérház
Korall- és Pannónia ucaai Ingatlan Rt.	Pannónia u. 8/b.	5 emeletes bérház
Lutzenbacher Raoul	Pannónia u. 12.	4 emeletes garzonlakások
Dr. Novák Sándor	Tátra és Katona József u. sarok	4 emeletes bérház
Weinreb Fülöp és birtoktársai	Pannónia u. 4/b.	5 emeletes bérház
Hajlék-, Ingatlan- és Házépítő Rt.	Korall uca 14.	4 emeletes bérház
Lutzenbacher Raoul, gróf Teleki Józsefné és Fáy Györgyné	Tátra uca 21.	4 emeletes bérház
Bosch Rt.	Hollán uca 9.	4 emeletes bérház
Mintakészítő Országos Szövetsége	Váci út 22-24.	autóműhely
	Berzenczey és Ipoly u. sarok	4 emeletes bérház

Épült tehát a múlt évben 1 garzon, egy háromemeletes, tizennégy négyemeletes, öt ötemeletes, egy hatemeletes, összesen 19 ház.

1929-ben, tehát ebben az esztendőben a következő házakat emelték:

Bíró Henrik és Társa	Csanádi u. 4/b.	5 emeletes bérház
Gróf Teleki Józsefné	Tátra u. 14-16.	4 emeletes bérház
Lutzenbacher Raoul	Hollán u. 13-15.	4 emeletes bérház
Gr. Teleki Józsefné és Lutzenbacher Raoul	Hollán uca 17.	4 emeletes bérház
Gr. Teleki Józsefné	Tátra uca 18.	4 emeletes bérház
Hengel Andor	Visegrádi u. 162.	földszintes lakás
Mintakészítő Munkások Szakegylete	Visegrádi u. 15.	4 emeletes bérház
Farkas Samu	Csáky uca 24.	5 emeletes bérház
Politzer József	Pannónia u. 15/a.	5 emeletes bérház
Phoenix Turul Biztosító	Tátra uca 13.	6 darab 6 emeletes bérház

Sági István	Katona József u. 23/a.	5 emeletes bérház
Farkas Samu	Katona József u. 10.	5 emeletes bérház
Baumfeld Lajos Sziget u. 28. Bér- ház Rt.	Tátra uca 15.	5 emeletes bérház
Bélujminisztré- rium	Sziget uca 28. Dagály uca	5 emeletes bérház 6 darab 3 eme- letes bérház

Ebben az esztendőben felépítettek egy földszintes, hat háromemeletes, öt négyemeletes, hat ötemeletes, hat hatemeletes; összesen 21 házat.

Hogy fejlődik egy városrész?

Az új Lipótvárosban van már olyan háztulajdonos, akinek 12 háza van, olyan pedig több is akad, aki 4-5 házat építtetett rövid néhány esztendő alatt. Az, hogy kedvük van az embereknek az ilyen építkezésekre, ahhoz kétségtelenül hozzájárul az is, hogy a hatóságok mindent megtesznek és igyekeznek a váltakozási kedvet előmozdítani. Ez elsősorban a kerületi mérnököknek az érdeme, akik valóban emberföltött munkát végeztek. Teljesen pusztta területből, ahol a piszok és mocok halmozódott fel, kellett új városrészt csinálni. Felkerestük Kónecsnny Antal székesfővárosi főmérnököt, aki évek óta hihetetlen ambícióval dolgozik és tőle kértük, hogy adjon képet ennek a városrésznek érdekes fejlődéséről. A mérnök a következőket mondta:

— Valóban mindnyájunknak a szívét örömtölti el, ha végigjárjuk az új uceákat. Csak a Lipót körút volt kiépítve, a Vigszínház mögött volt még egy ház, az egész terület különben teljesen üresen húzódtott a Dunapart felé. Amikor elkezdték a városrész építését, nem hittük volna, hogy olyan gyorsan, ilyen imponáló módon fog szépülni.

A Hollán uccánál mindkét oldalon csak egy ház volt. Utána üres telek következett. 1927-ben nyitottuk meg az uccát és építettük az úttestet. Itten főleg a Weiss Manfréd és a Lutzenbacher családnak voltak telkei. Sokat már eladtak, de a telek egy része még mindig a régi tulajdonosok kezében van. Most még csak a Sziget uccáig lehet építkezni. Az első ház volt ebben az uccában a 14. számú ház és azután messze lenn a Korall uca sarkán a Fodor-féle ház. Ez már beesett a szabályozási területbe, körülötte új házakat építeni addig nem lehet, amíg a Közmunkatanács fel nem szabadítja a területet, ennek azonban különösebb akadálya most már nincs, mivel a parkot már megátaroztuk. A másik oldalon 1926-ban kezdődött az építkezés. Itt egy telek híján teljesen kiépültünk.

A Tátra uca 20 évvel ezelőtt megnyílt, de nem fejlődött tovább, egészen a legutóbbi időkig mindössze két ház meredezett a Körút felé, utána sár, posolya következett, majd herítéssel lezárták ezt az uccarészt, szóval kimondottan zákucca volt. 1920-ban egy garázst építettek, mégpedig a Katona József uca sarkára. Akkor még nem gondoltunk a város fejlesztésére, úgyhogy a garázs tulajdonosának magának kellett az úttestet

is kiépíteni, hogy a Lipót körútról pár lépésnyire eső garázshoz hozzájuthasson. Ez az úttest természetesen 1927-ben eltűnt, mert akkor mi láttunk hozzá az építkezéshez és pompás utat építettünk ki az új városrész belseje felé.

A Lutzenbacher örökösöknek voltak itt hatalmas telkei. Elkezdtek parcellázni, ami a fejlődést nagyon elősegítette. Azt mondják, hogy annak idején Weiss Manfrédék és Lutzenbacherék 20-30 fillérért vásárolták a telkeket, később 50-60 fillérért. A telkek ára a nagy konjunktúrában 500 pengőre ugrott fel, de 250 pengőt ma is meg lehet kapni értük. Az öreg emberek emlékeznek még arra, hogy ez a vidék tulajdonképpen árterület volt, amikor még nem építették ki a Dunapartot és áradáskor a víz mindent elöntött. A Lutzenbacher család birtokában még van legalább 3000 négyszögöl, de 8-10 holdat már eladtak Weiss Manfrédék nem árusítják a telkeket, mert szerintük a telkek ára hamarosan 1000 pengő is lesz.

A Tátra uccában Farkas Sámuel, akinek külön 10-12 háza van ezen a területen, a 8. számú házat 1926-ban, a 12. számút pedig 1927-ben kezdte építeni. Azután egymásután épített Medgyes műépítész, Engel Armin és ma már az a helyzet, hogy a Tátra uccában azon a helyen, ahol építeni lehet, mindössze két kis telek üres.

Nagyon természetes volt, hogy a Pannónia uca fog elsőnek felépülni, hiszen mégis csak abszurdum, hogy a Vigszínház mögött rögtön üres teleknek a scrozata következzen. A 2/d. számú házat felépítette Farkas Samu, a 2/c. számú házat Frey Kálmán, Bakné a Pannónia uca és Sziget uca sarkán emelete a 15. sz. házat, azután Heisler Ignác a 17. sz. házat és Hoffmann Benedek a 2/b. számú házat. A Korall uccáig alig van üres telek. A Pannónia uca gyönyörűen kiépült és most már egész Budapest büszke lehet rá.

A Pozsonyi útról kiinduló uccáknál szintén ezt a fejlődést látjuk. A Katona József uccát megnyitja a kettévágott Silos-épület. A Hollán uccáig nincs is új ház, itt azonban már megépült a Weinreb-féle ház, egy sarok még üres, de azután a Pannónia uca sarkáig nem találunk üres teleket. Ez a telek is Weiss Manfrédé, aki egyelőre még nem akar építeni. Innen kezdve ez az uca különben is ki volt építve, esubán az Ügynök uca sarkán volt még üres telek, de természetesen a fejlődés ezt is felfalta.

Itt van a gyönyörű Phoenix-palota, melynek udvarán hatalmas park, szökőkút díszleg és ennek vízében a gyerekek nyáron vidáman lubickolnak.

A Sziget uccának csak egyik oldala volt nyitva a fejlődés számára és ez természetesen megakadályozta a gyors kibontakozást. Özvegy Oblathné birtoktársai mégis építettek itt egy gyönyörű házat. Most, hogy megnyitják ezt a területet, egymás után fognak épülni a leggyönyörűbb házak. A Tátra uca és a Pannónia uca környékén azonban már minden ház felépült és ebben az uccában innen kezdve már alig van a fejlődésre lehetőség.

A Korall uccánál a tilalom még inkább érződött, mert egészen a Pannónia uccáig tilos volt építeni, mégis megépítették az egyik legszebb bérpalotát, amely kinyúlik egészen a Pozsonyi útig. A Csanádi uca aránylag kiesik, még nem kapcsolódott be a forgalomba. Tulajdonképpen csak tavasszal nyitjuk meg. Csak a Pannónia uca sarkán építettek, valamint lenn a Visegrádi és az Ügynök uca között. Ez is mutatja, hogy csupán rendszeres akcióval lehet eredményeket elérni. Amint idáig nyitjuk meg majd az uceákat, a házak együtt fognak rohanni az úttesttel, sőt már előbb is építkeznek.

A Wahrman uca nagyon messze esik, de tavasszal ez is bekapcsolódik a forgalomba. Jele már mutatkozott, mert a Pannónia uca sarkán már megépült az első új ház. A Thurzó, Ipoly, Zápolya, Garam uca fejlesztésére egyelőre nem gondolunk, mert az is hozzátartozik az okos városfejlesztési politikához, hogy ne terjeszkedjünk túlságosan, hanem csak annyi területet nyissunk meg a városfejlődés számára, amelyet a város ereje, a vállalkozási kedv, a városfejlődés érdekében fel tud dolgozni.

Paizs Ödön